

Labod izhaja štirinajstnevno v nakladi 2650 izvodov
— Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica Lidija Jež — Priprava za tisk: DIC Novo mesto — Tisk: Tiskarna Novo mesto

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 13

NOVO MESTO, 4. NOVEMBRA 1987

ŠTEVILKA 16 ✓

Okoli Tip-topa je veliko novega. Na eni strani je nova stavba Mladinske knjige, na drugi pa končujejo z deli na zgradbi Salusa (DO za promet s farmacevtskimi, medicinskimi in drugimi proizvodi). Hkrati s temi deli dobiva tudi okolica Tip-topa novo, lepšo podobo. Parkirne prostore in nekaj drugih olepšav financira Zavod za izgradnjo Ljubljana.

težkega položaja se ne zavedamo dovolj

Poslovanje v industriji konfekcije je bilo v tem času močno pod vpli-

vom neugodnih splošnih gospodarskih gibanj v državi. Ta so omejevala uspešnost poslovanja tako na domačem trgu kot v izvozu.

Prišlo je do nadaljnega zaostrovanja problemov, kot so:

visoka stopnja inflacije, visoka rast cen, nelikvidnost, skrajno zaostren problem plačevanja v inozemstvu, zastoji v izplačevanju stimulacij, še vedno nerealen tečaj dinarja, visoke obresti itd. Pričakovani rezultati morajo odsevati vse te težave. Vedeti moramo, da je povpraševanje po tekstilnih izdelkih močno padlo. To je posledica zaostajanja OD za infla-

cijo ter hitre rasti cen prehrane, stanarin, elektrike, goriva ipd.

V konfekciji se obnašamo, kot da se nič ne dogaja in da smo imuni za vsa dogajanja v družbi. Povpraševanje pada, kapacitete rastejo! Fizični obseg proizvodnje je za 8,1% večji, ni pa zato večja realizacija, temveč zaloge. Izvoz se nekako popravlja, žal se povečujejo dodelavni posli, kar je z racionalnega vidika vsekakor škoda.

Posebej bi kazalo poudariti, da so se problemi na domačem trgu v drugi polovici leta zaostri do skrajnosti. Trgovina je v povprečju zaključila 25 — 30% manj blaga. Izredno neugodne vremenske razmere so vse prej kot spodbujale k nakupu jesensko-zimskih oblačil. Tudi cene so opravile svoje. Zaostren gospodarski položaj ni zaobšel trgovin. Dosedanji poslovni odnosi so podvrženi tem novim pogojem in čutiti je velikanski pritisk na zvišanje cene dela trgovine, na plačilne pogoje, na storna, skratka, obnašanje postaja anarhično. Tako težkih pogojev za prodajo verjetno še nismo imeli!

K zaostrovanju pogojev gospodarjenja so bistveno prispevale še afere

Agrokomerc, VIK Varaždin, izredno previdno obnašanje bank do vrednostnih papirjev iz nekaterih področij države, do konca zaostren problem z devizami in zmožnostjo vračanja dolgov, poplave štrajkov, ki so naravnost spodbujali druge k temu načinu reševanja težav itd.

Tekstilci imamo zaradi predimenzioniranosti vedno več problemov z nelojalno konkurenco v izvozu. Tako smo imeli nemalo težav v ZSSR in NDR. Sistem koordinatorjev podira vedno več novih jugo firm, ki so se pričele boriti z izvozom tekstila. Ugled jugoslovanske konfekcije smo precej omajali!

V družbi, kakršna je naša, bomo težko našli sistemske rešitve, ki bodo za vse dobre. Lahko pa bi našli takšne, ki bi bile selektivne in ki bi vzdržale vsaj 6 mesecev. Pretiran normativizem nas je že pripeljal do tega, da je v obilici pravnih norm vse več prostora za ribarjenje v kalnem in za izigravanje predpisov. V takih pogojih je tudi razumljivo, da je poslovna morala na psu.

Pričakovati je, da se bo precej navedenih problemov še zaostrovalo, kar prav gotovo ne vliva pretiranega optimizma.

Tudi mi se bomo morali še bolj kot doslej prilagajati sedanjemu položaju in svoje programe naravnati na hitro spreminjajoče se tržne pogoje. O vseh teh pogledih, problemih, programih za 88, ukrepah za stabiliziranje DO v teh pogojih itd., pa bomo spregovorili ob snovanju planov za leto 1988.

Glavni direktor:
MILAN BRATOŽ

V današnji številki

Poleg pregleda rezultatov, ki smo jih dosegli v devetih mesecih letos, predstavljamo tudi:

- novosti, ki jih prinašajo nekateri SSA s področja stanovanjskega gospodarstva in stanovanjske politike,
- naš 9.ex-tempore,
- mnenja labodovcev o delu in vlogi naših osnovnih organizacij sindikata,
- natečaj za stanovanjska posojila iz združenih sredstev.

izvrševanje planiranih nalog v devetih mesecih letos

Zaposlovanje

Dinamika zaposlovanja se v letošnjem letu ni bistveno razlikovala od predhodnega obdobja. Vse do avgusta je bilo zaposlovanje v obsegu nadomeščanja fluktuacije, v večjem številu pa je bilo zaposlovanje v avgustu in septembru, kar je pogojeno z možnostjo prihoda učencev iz usmerjenega izobraževanja. Od skupno 59 študentov, ki bi se morali po planu zaposliti v tem času, se jih je zaposlilo 44 ali 75%, poleg teh se je zaposlilo še 12 pripravnikov. Skupno število pripravnikov je sedaj 77 ali 3,6% od vseh zaposlenih. Po stanju 30. 9. je število zaposlenih v neposredni proizvodnji v vseh tozdih nad planiranim. Nad planiranim pa je tudi število zaposlenih v režijskih službah (razen v tozdu Ločna), tako da se razmerje režijske : neposredna proizvodnja ni izboljšalo.

Skupno je število zaposlenih v DO 2.110 (4,9% nad planom), od tega v neposredni proizvodnji 1.495 (5,95% nad planom) in 615 (2,5% nad planom) v režijskih službah. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem se je skupno število povečalo za 2,1%, v primerjavi s stanjem v začetku leta pa za 2,6%.

V devetih mesecih je DO zapustil skupno 101 delavec, na novo pa se jih je zaposlilo 155. Glede na odhode in prihode v enakem lanskem obdobju je bila v letošnjem letu fluktuacija nekoliko manjša.

IZVRŠEVANJE PLANA PROIZVODNJE

Fizični obseg proizvodnje v fakturiranih minutah je za 0,3% pod planiranim. Vsi tozdi so plane proizvodnje izpolnili, v tozdu Delta pa je izvršitev 4,01% pod planom. Problematika izvrševanja plana je bila mesečno izpostavljena v vseh primerih, ko tozdi ni dosegel 100% plana.

Zahtevkov iz skupnega prihodka je bilo skupno 1.059.644 minut, in sicer

TOZD LIBNA	490.679 minut
TOZD DELTA	493.158 minut
TOZD	
TEMENICA	16.127 minut
TOZD ZALA	59.680 minut.

V komadih je bilo izdelanih 2.276.087 izdelkov v lastni proiz-

vodnji in 236.346 komadov v koperciji.

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je bilo v fakturiranih minutah za 1,03% več proizvodnje, v kosih pa 0,29% več. V III. kvartalu je bilo v primerjavi z lanskim III. kvartalom izdelanih 57.794 kosov izdelkov več ali 10,7%. V letošnjem letu je bilo izdelanih 20.000 manj srajc in 11.600 vrhnjih oblačil, medtem, ko je bilo bluz 7.600 več, kril pa 30.245 več. V kooperaciji je bilo izdelanih 86.481 kosov manj, tako da je skupna proizvodnja za 3,1% nižja. Povprečni časi izdelave so bili višji od planiranih, medtem ko so v primerjavi z doseženimi v enakem lanskem obdobju višji za domači trg, za izvoz pa so nižji.

Produktivnost v minutah na delavca dnevno je v primerjavi z letom 1986 v DO večja za 0,73%. Povečana je v tozdu Ločna za 1,2%, v Libni za 3,3% in v Temenici za 5,7%, nižja pa je v Delti za 0,8% in Zali za 2,8%.

IZKORISTEK DELOVNEGA ČASA

Od skupno razpoložljivih delovnih ur jih je bilo v DO prebitih na delu 75,3% (49,8% dela po normi, 24,7% po času in 0,8% v PDC). Zaradi bolniške, porodniške in drugih izostankov je bilo izgubljenih 12,14% ur. Delež ur, opravljenih po normi, se je povečal v primerjavi z deležem v letu 1986 in v enakem lanskem obdobju. Procent izgubljenih ur v proizvodnih tozdih (brez DSSS in Commerca) je za 1,16% nad planiranim. Povečana je predvsem bolniška (do 30 in nad 30 dni), ki je 5,5%, in porodniška, ki je 6,40%. Povprečno večji delež izgubljenih ur je posledica njihovega nadplanskega deleža v tozdih: Libna (1,22% več), Delta (2,37% več) in Temenica (3,74% več). Vzroki so v povečani porodniški (Temenica 8,79%) v vseh treh tozdih pa tudi bolniški do 30 dni v tozdu Temenica.

Povprečno je bilo v DO dnevno zaradi bolniške do 30 dni odsotnih 66 delavcev, nad 30 dni 37 delavcev, zaradi nesreče pri delu 3 delavci, na porodniški, ki je bilo povprečno 119 delavk, zaradi nege 23 in zaradi neplačanih izostankov 2 delavca.

PLAN PRODAJE

Vrednost prodaje izdelkov na domačem trgu je v devetih mesecih 20,32% nad letnim planom za to obdobje. V primerjavi s predvidevanji po kvartalnih planih, ki vključujejo tekoče spremembe v strukturi izdelkov, količini in cenah, pa je izvršitev fakturirane prodaje 3,8% večja.

Količinsko je bilo v devetih mesecih prodano manj izdelkov kot v lanskem obdobju, sprememba pa je tudi v strukturi.

	I-IX. 86	Strukt.	I-IX. 87	Strukt.	Index
Srajce	1.017.301	65,4	977.472	66,4	96,1
Bluze	352.536	22,7	288.470	19,6	81,8
Krila	91.271	5,8	120.957	8,3	132,5
VO	94.083	6,1	84.394	5,7	89,7
SKUPAJ	1.555.191	100	1.471.293	100	94,6

Na področju plasmaja izdelkov na domačem trgu je čutili čedalje močnejše težave, ki izvirajo iz pešanja kupne moči prebivalstva z rastjo življenjskih stroškov in zaostajanja realnih osebnih dohodkov. Cenovni nivo naših proizvodov zožuje možnost plasmaja na področju z nizko kupno močjo, kar zožuje naše tržišče in otežuje plasma na ožjem področju.

Poleg tega pa so velik problem plačilni pogoji od likvidnosti bank in kupcev do zahtev po čimdaljših rokih plačila.

	I-IX. 86	I-IX. 87	Index
srajce	725.487	604.651	83,3
bluze	394.035	643.172	117,5
krila	3.205	3.908	121,9
VO	40.317	42.053	104,3
SKUPAJ	1.163.044	1.113.784	95,7

Po fakturiranih minutah je bilo v izvoz usmerjenih 46% kapacitet (plan 52%). V programu srajc 43% (plan 53%), bluz 57% (plan 62%) in VO 33% (plan 40%).

Plan uvoza je v tem obdobju dosežen 68,2%. Pokrije uvoza z izvozom (po SIV) je 1,09. Uvoz repromateriala je 74,31%, uvoz opreme pa le 4,22% plana. Pri realizaciji uvoza je bil vseskozi prisoten problem plačevanja obveznosti s strani bank in zakonske omejitve, možnosti uporabe ustvarjenih deviz itd., ki je prisotna na zunanjetrgovinskem poslovanju v SFRJ.

ZALOGE

Vrednost vseh zalog skupaj je glede na stanje na enak dan v lanskem letu za 130,41% višja izključno iz naslova večjih cen in delno strukture, saj

	Plan	Stanje 30. 9.	Index
surovine	1.754.386	2.157.008	122,95
gotovi izdelki	909.090	2.037.242	224,10
nedovršena-lastna	656.884	2.229.303	339,38
— kooper.	91.666	947.216	1.033,34
trgovsko blago	330.000	1.000.721	303,25
Skupaj	3.742.026	8.371.490	223,72

OSEBNI DOHODKI

Povprečno izplačan neto osebni dohodek na zaposlenega v devetih mesecih je 189.882 din, kar je za 84,26% več kot povprečni v letu 1986 in 130,8% več kot v devetih mesecih leta 1986. V primerjavi s povprečjem

IZVOZ IN UVOZ

Vrednostna realizacija izvoza je po dnevnem tečaju valute 12,7% nad planirano, po SIV tečaju pa je na 75% letnega plana. Glede na lansko enako obdobje je po primerljivem tečaju izvoz večji za 4,27%. Vrednost izvoza na konvertibilno področje je v planiranem obsegu, v strukturi pa je nekoliko več storitev, kot je bilo planirano. Količinsko je bilo v devetih mesecih plasirano v izvoz manj izdelkov kot v enakem lanskem obdobju, sprememba pa je tudi v strukturi:

	I-IX. 86	I-IX. 87	Index
srajce	725.487	604.651	83,3
bluze	394.035	643.172	117,5
krila	3.205	3.908	121,9
VO	40.317	42.053	104,3
SKUPAJ	1.163.044	1.113.784	95,7

količinski podatki kažejo zmanjšan fizični obseg. Sprememba je v strukturi, saj so se zaloge surovin zmanjšale, povečala pa se je nedovršena, ki je konec septembra dosegla letos najvišji obseg tako v lastnih proizvodnih tozdih kot tudi pri kooperantih. Od skupno 3.176.519 tisoč din nedovršene proizvodnje jo je 30% pri kooperantih 70 v lastnih tozdih.

Največji indeks porasta imajo zaloge trgovskega blaga, katerih vrednost je 1.000.721 tisoč din. Glede na mesečno prodajo v industrijskih prodajalnah je koeficient obračanja teh zalog dosegel 192 dni.

Količinsko so zaloge gotovih izdelkov na istem nivoju kot 30. 9. 1986, surovine so za 37% nižje, nedovršena je prav tako nižja za 21%.

V primerjavi s planiranimi povprečnimi vrednostmi zalog so indeksi 30. 9. sledeči:

	Plan	Stanje 30. 9.	Index
surovine	1.754.386	2.157.008	122,95
gotovi izdelki	909.090	2.037.242	224,10
nedovršena-lastna	656.884	2.229.303	339,38
— kooper.	91.666	947.216	1.033,34
trgovsko blago	330.000	1.000.721	303,25
Skupaj	3.742.026	8.371.490	223,72

gospodarstva SRS za 8. mesecev je zaostajanje 14%.

Povprečni OD po tozdih so razmeri doseženim rezultatom proizvodnje, povprečna rast v proizvodnih tozdih je višja od povprečne rasti v DO za 0,41%

TABELARNI PREGLEDI

ZAPOSLOVANJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

TOZD	Stanje 31.12. 86	Plan 1987	Stanje 30. 9. 87	Indeks 3:1	3:2
LOČNA	317	317	328	103,5	103,5
LIBNA	346	347	354	102,3	102,0
DELTA	641	598	648	101,1	108,4
TIP-TOP	165	161	174	105,5	108,1
TEMENICA	147	145	153	104,1	105,5
ZALA	106	111	113	106,6	101,8
COMMERCE	235	233	238	101,3	102,1
DSSS	100	100	102	102,0	102,0
DO LABOD	2.057	2.011	2.110	102,6	104,9

PROIZVODNJA
v fakturiranih minutah

TOZD	I-IX. 1987	% plana	Index I-IX. 87 I-IX. 86
LOČNA	22.005.534	103,21	101,10
LIBNA	21.301.751	99,91	105,18
DELTA	36.294.264	95,59	98,09
TIP-TOP	10.225.478	103,24	103,62
TEMENICA	9.494.548	103,78	99,92
ZALA	6.828.532	100,35	102,28
SKUPAJ	106.150.107	99,70	101,03
Kooperacija	12.007.174	100,00	82,14
DO LABOD	118.157.281	99,73	98,72

doseganje norme (iz izvršenih minut)

TOZD	I-IX. 86	I-IX. 87	Index
LOČNA	108,1	110,3	102,0
LIBNA	103,8	108,1	104,1
DELTA	101,9	100,8	98,9
TIP-TOP	112,3	116,4	103,6
TEMENICA	112,5	114,7	102,0
ZALA	112,1	114,6	102,2
POPREČNO	106,0	107,6	101,5

**FAKTURIRANA
REALIZACIJA (v 000 din)**

Program	I-IX. 86	I-IX.87	Index
Srajce-bluze	5.865.734	13.471.237	229,66
Vrhnja oblačila	2.496.270	7.216.501	289,09
SKUPAJ	8.362.004	20.687.738	247,40
V tem:			
— material	35.997	—	—
— za domači trg	6.840.003	17.673.038	258,38
— za izvoz	1.486.004	3.014.700	202,87
	Bruto	Neto	

**IZVRŠITEV PLANA PRODAJE
(v 000 din)**

		Plan I-IX. 87	Realizacija I-IX.87	Index
1. Domačim kupcem:	SB	9.432.000	11.093.385	117,61
	VO	5.256.000	6.579.653	125,18
	SKUPAJ	14.688.000	17.673.038	120,32
2. Izvoz:	SB	2.175.000	2.377.852	109,33
	VO	498.000	636.848	127,88
	SKUPAJ	2.673.000	3.014.700	112,78
2. Skupaj prodaja		17.361.000	20.687.738	119,17
4. Promet prodajaln		839.900	1.053.620	125,45

IZVOZ

v \$ 264,53

	Plan	Realizacija	Index
1. Konvertibilno področje	4.207.462	3.178.940	75,6
V tem: — klasični izvoz	400.711	233.536	58,3
— storitve	3.806.751	2.945.404	77,4
2. Klirinško področje	226.817	148.360	65,4
3. Skupaj izvoz	4.434.279	3.327.300	75,0

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je izvoz izvršen v naslednjih indeksih:

— konvertibilni izvoz:	99,70
— storitve	101,93
— polni izvoz	78,13
— klirinški izvoz	5.982,2
SKUPAJ IZVOZ	104,27

UVOZ
v \$ 264,53

	Plan	Realizacija	Index
1. Konvertibilno področje	3.754.584	2.440.630	65,01
— repromaterial	3.361.434	2.424.039	72,12
— oprema	393.150	16.591	4,22
2. Kliring	756.057	635.481	84,06
— repromaterial	756.057	635.481	84,06
SKUPAJ UVOZ	4.510.641	3.076.111	68,20

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je uvoz realiziran v naslednjih indeksih:

1. Konvertibilno področje	125,9
repromaterial	148,7
oprema	5,4
2. Kliring	115,3
3. Skupaj uvoz	123,6

POPREČNO IZPLAČANI OD (na delavca mesečno-neto)

TOZD	I-XII. 1986	I-IX. 1987	Index
LOČNA			
— proizvodnja	93.804	167.851	178,94
— režija	135.989	248.989	183,09
SKUPAJ	99.113	177.445	179,03
LIBNA			
— proizvodnja	85.209	166.691	195,63
— režija	119.210	219.464	184,10
SKUPAJ	91.624	177.081	193,27
DELTA			
— proizvodnja	86.356	163.511	189,35
— režija	116.030	210.096	181,07
SKUPAJ	91.451	170.971	186,95
TIP-TOP			
— proizvodnja	97.284	173.813	178,67
— režija	136.713	242.600	177,45
SKUPAJ	105.487	188.553	178,75
TEMENICA			
— proizvodnja	98.597	170.562	172,99
— režija	135.000	247.229	183,13
SKUPAJ	104.928	183.340	174,73
ZALA			
— proizvodnja	91.677	170.634	186,13
— režija	136.772	258.909	189,30
SKUPAJ	100.331	186.918	186,30
SKUPAJ PROIZVODNI TOZDI	95.935	177.161	184,67
COMMERCE skupaj	138.103	252.377	182,75
potniki	269.891	460.460	170,61
brez potnikov	129.076	237.927	184,33
DSSS	135.937	251.106	184,72
DO LABOD	103.050	189.882	184,26

**IZGUBLJENE URE I-IX. 1987 v
%**

TOZD	Bol. do 30 dni	Boln. nad 30 dni	Nesreče pri delu	Porod.	Nega	Nepl. izost.	SKUPAJ
LOČNA	3,22	0,96	0,09	5,24	2,02	0,01	11,55
LIBNA	4,07	2,17	0,09	5,20	1,56	0,13	13,22
DELTA	3,22	2,38	0,10	7,91	0,61	0,16	14,37
TIP-TOP	2,42	1,52	0,49	5,28	1,31	0,01	11,03
TEMENICA	4,23	1,51	0,08	8,79	1,11	0,02	15,74
ZALA	3,85	2,45	0,07	3,06	0,72	—	10,15
COMMERCE	2,33	0,97	0,13	1,99	0,98	0,03	6,43
DSSS	1,77	1,11	0,30	3,82	1,14	0,01	8,15
LABOD	3,23	1,78	0,14	5,76	1,15	0,08	12,14

CELOTNI PRIHODEK IN RAZDELITEV

	Plan 1987	Struk. %	Realiz. I-IX. 87	Struk. %	Index
CELOTNI PRIHODEK	27.500.000	100,0	21.357.900	100,0	77,66
PORABLJENA SREDSTVA	16.194.045	58,89	12.592.461	58,96	77,76
DOHODEK	11.305.955	41,11	8.765.439	41,04	77,53
OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	2.975.484	10,81	2.546.278	11,92	85,58
ČISTI DOHODEK	8.330.471	30,29	6.219.161	29,12	74,65

Rozina Kum, vodja plan. anal.
sl. DSSS

o vlogi sindikata in o njegovi moči oziroma nemoči

la ipd. Tudi za večjo odprtost dialoga bi morali naši sindikalni aktivisti več narediti, saj je menda kar povsod tako, da si človek ne upa nič reči, da si samo pobit, odgovora pa ne dobiš.«

Milena Rabič, članica delegacije za DS DO, šivilja (Delta): »Od sindikata veliko pričakujem — od organizacij izletov in ozimnice do tega, da nam uredi plače. Delo je široko, možnosti je malo, zato je veliko kritike...«

Slavica Cafuta, članica IO OOS (Delta): »Premalo se zavedamo, da smo sindikat mi vsi in ne le izvršni odbor. sindikat se naj bi zanimal za

Slavica Cafuta — Delta

vs, za pogoje dela, življenja, za obveščanje... in, zakaj pa ne, tudi za izlete in ozimnico! Vendar nima moči za kakšno bistveno spreminjanje ustaljenega. Morda imamo člani IO premalo moči ali se premalo zavedamo vseh možnosti, ki jih sindikat ima, ali pa imamo premalo znanja, da bi speljali potrebno.«

Marija Požar, šivilja, IO OOS, (Delta): »Slišati je, kolikšno moč da ima lahko sindikat, pa le ni tako. Mi smo poskušali uveljaviti nekatere zadeve, ki so v mnogih okoljih že veljavne, pa ni šlo. Konkretno, dodatne dni dopusta za matere manjših otrok, pa naš predlog ni bil sprejet, češ da se tega pri nas ne da uveljaviti. Naše sodelavke skušamo sproti obveščati o

Marija Požar — Delta

delu IO OOS, o naših prizadevanjih. Zapisnike obešamo na oglasne deske, toda premalo jih berejo. Če vsakega posebej ne obiščem in mu ne pojasnim, kako in kaj, so očitki, da premalo skrbimo za dobro obveščanje. Poskušamo marsikaj, toda malo uspešno, ker je vedno zadaj zakon in že ustaljene poti, tega pa ni lahko preiti.«

Anica Kokolj, brigadirka, predsednica OOS (Delta): »Menim, da od svojega sindikata delavci pričaku-

jejo predvsem izlet in ozimnico. Zavedajo se namreč, da je na področju, kakršno so na primer odnosi in podobno, še nemočen. Lahko pa trdim, da se je naša OOS izkazala za zrelo in odgovorno pri disciplinskih obravnavah. Gre za trezno presojo in za nudenje pomoči le upravičenim, lažne solidarnosti ni več. Torej smo zreli, moči — tiste prave in udarne — pa še vedno naš sindikat nima. Je več ali manj dežurni krivec za vse, in to na obeh straneh, čeprav smo vsi skupaj en sam sindikat.«

Milena Pirnar, šivilja (Ločna): »Veseli smo pomoči našega sindikata, ki nam priskrbi cenejšo ozimnico, meso itd. Toda že te naloge komaj izpelje, saj je tudi naša predsednica, na normi. Zato menim, da bi ji najprej morali omogočiti delo, ne pa, da ji to otežujejo in seveda s tem ji jemljejo veselje do drugih, še bolj odgovornih nalog. Vse težji časi so in vse večje nezadovoljstvo v proizvodnji. Zato je tudi pričakovanje po pravem sindikalnem delu vse večje. Delavke trdo delamo in si prizadevamo, pravega učinka pa ni. Nimamo se na koga obrniti, komu potožiti, ker so tudi odnosi močno načeti. Dokler je šlo kolikor toliko dobro, nismo čutili,

Milena Pirnar — Ločna

da bi moral sindikat močnejše nastopiti, sedaj pa ga vse bolj potrebujemo. Premalo se zavedamo, da smo mi vsi v tej organizaciji in da moramo dati svojemu sindikatu poudarek in pravo vlogo, ne pa, da mu nekateri vlogo stalno zmanjšujejo.«

Marija Šimc, krojilnica (Ločna): »Ob besedi sindikat se spomnim na razne akcije za pomoč človeku. Sedaj pa postaja vse težje in sindikat bi moral stati za delavci. Menim, da je naloga sindikata tudi sporočanje zahtev in mnenj delavcev na prave naslove.

Marija Šimc — Ločna

Več informacij o delu potrebujemo, zakaj slabo delo, slaba kvaliteta,

zakaj tako majhen zaslužek... Za tako delo sindikata pa bi bilo treba vsaj predsedniku OO omogočiti režijske ure, saj ne dela zase, ampak za vse nas. Moti me tudi, da smo pod isto streho, pa vsak na svojo stran vleče, da nismo enotni. Pa še bi lahko naštevali...«

Tončka Kralj, šivilja, predsednica IO OOS (Ločna): »Če izhajam iz definicije dela sindikata, ki pravi, da skrbi za družbenoekonomski položaj delavca, je povedano vse. Mnogi pa razumejo delo sindikata le na ravni ozimnice ali pa še to ne. Težko je delati tako, kot ti veleva vest. Že širše družbene razmere tega ne omogočajo, drugo pa je, če si kot sindikalni aktivist tudi na normo. Vidim veliko nalogo, ki izhajajo prav iz našega dela. Nekaj smo jih uspeli realizirati (nekaj zdravljenj, čeprav je takorekoč vsaka delavka, ki dela nekaj let za strojem,

Tončka Kralj — Ločna

potrebna zdravljenja) itd. Nikakor pa ne moremo uspeli z večnimi pripombami o številu dni kolektivnega dopusta in tako so naše pripombe že kar smešne. Skratka, veliko bi morali postoriti, pa nimamo prave moči niti pravih spodbud.«

Veronika Zupančič, administrativno-evidenčna dela v skladišču Commerca): »Vlogo sindikata vidim v pomoči človeku, v skrbi za njegov standard in njegovo zdravje. Pa ne potem, ko je to že načeto, ampak že prej.«

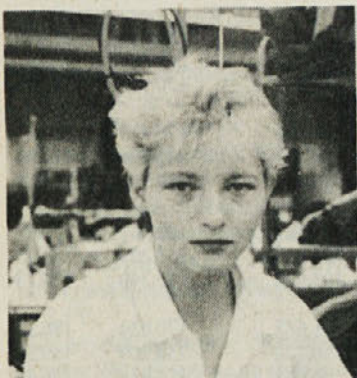
Franci Slak — skladišče, prevzemalec (TOZD COMMERCE): »Vem za določene akcije našega sindikata, kot so izlet, ozimnica itd., vendar sam zaenkrat ne pričakujem kaj dosti od te organizacije.«

Franci Slak — Commerce

Nada Kebe, gl. knjigovodja za DSSS): »Razočarana sem nad delom vseh družbenopolitičnih organizacij. Nimajo moči, ne vem pa, zakaj. Ali nismo dovolj usposobljeni ali pa je

Irena Drevinšek (Delta): »Ne morem se vedno strinjati z delom sindikata. Tudi organizacija sindikalnega izleta letos ni bila najboljša (bili

Irena Drevinšek — Delta

smo v Čateških Toplicah). Veliko bi lahko sindikat naredil tudi na področju odnosov, pa ga za enkrat tu ni kaj dosti čutiti. Mislim, da je vloga sindikata skrbeti tudi za pravično plačilo, boj za višje osnove...«

Danica Kelc, šivilja (Delta): »Včasih so vsebine, o katerih razpravlja sindikat, že nekoliko stare. Kot slišimo, so tudi njihove osnove skrb za kvaliteto in plan, kar je seveda povsem pravilno, vendar pričakujem, da bo vendarle sindikat tisti, ki bo opozoril na previsoke norme in zahteval pravično vrednotenje različnih faz de-

Milena Rabič — Delta

Nada Kebe — DSSS

kje prava zavora zares za to delo. Od svojega sindikata pričakujem pomoč delavcu na vseh ravneh. Vsekakor pa to ni samo ozimnica in izlet.«

Ivica Potočar — faktorni odd. Commerce — blagajničarka OOS:
»Lahko rečem, da je naša osnovna organizacija kar aktivna. Med glavnimi nalogami je skrb za človeka. Realizirali smo veliko zdravljenj in še jih imamo v načrtu, skrbimo za družine umrlih sodelavcev, za letovanje otrok itd. Še vedno pa je izlet tisti, ki aktivnim delavcem največ pomeni. Mislim, da je veliko zaupanja v naše delo, včasih pa sodelavci še preveč pričakujejo od svojega sindikata. Lahko bi sicer vsi skupaj še veliko več dosegli, toda vsi bi morali

Ivica Potočar — Commerce

biti aktivni. Tako pa nas preganjajo delovne obveznosti in sindikalno delo ob tem — nehote — krčimo.

Marjana Bukovec, tajništvo DO (DSSS): »Ko bo imel sindikat prostejše roke, bo lahko tudi več naredil. Sploh pa mislim, da bi morale vse družbenopolitične organizacije bolj in več delati, da bomo vsaj našim otrokom omogočili lepšo prihodnost. Za aktivno delo teh in še posebno sindikata pa je nujna aktivnost slehernega, ne le predsednika. Samo vsi skupaj bomo lahko kaj dosegli.«

Marjana Bukovec DSSS

Dokler je veliko dela, je vse dobro (posnetek je iz Temenice).

namesto vesninih, labodovi izdelki v temenici

Časi so hudi in proizvajalci se poslužujemo raznih oblik prodaje, da bi zmanjšali zaloge in si omogočili planiran rezultat. Tako je naš tozdr Temenica dobil ponudbo za prodajo izdelkov zagrebške konfekcije Vesna. Po prvem presenečenju, ki je sledilo zaključku, da naj bi torej na dvorišču prodajali izdelke konkurence, se je rodila zamisel, da se na tej ponudbi tudi doma kaj naučimo. Stekla je hitra akcija z našo prodajo in rešitev je bila tu. Namesto Vesninih izdelkov naj bi delavke Temenice raje kupovale naše, Labodove, izdelke. V tem času smo omogočili vsem kupcem prodajo na tri obroke, pa tudi kartice še vedno veljajo.

Ker Temenica (tako kot Zala) nima svoje industrijske prodajalne, so delavci Commerca poskrbeli za to, da je kar se da bogata in primerna izbira naših izdelkov prišla do Temenice. Prodaja se je začela ob 12. uri, dve manjkajoči uri pa so v Temenici pred tem že oddelali. Tako je bilo dovolj časa za pretehtan izbor. Za zaključek dodajmo, da je tako volk sit in koza cela.

Torej se da na potezah konkurence marsikaj naučiti!

Odbor za počitniško dejavnost in družbeni standard DO Labod

Odbor je na svoji korespondenčni seji 21. oktobra 1987 sprejel sklep, da se na podlagi 18. člena samoupravnega sporazuma o združevanju dela sredstev čistega dohodka tozdov in DSSS za solidarno reševanje stanovanjskih vprašanj v DO Labod Novo mesto razpiše:

NATEČAJ ZA DODELITEV STANOVANJSKIH POSOJIL IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

Natečajna sredstva znašajo 33.000.000 din.

Natečaj traja 30 dni po objavi v glasilu Labod.

V roku 30 dni po objavi se lahko na natečaj prijavi tozdr oziroma DSSS, združeni v DO Labod, tovarni oblačil Novo mesto, in sicer s pismeno vlogo, ki naj vsebuje podatke, določene v 20. členu samoupravnega sporazuma, zlasti pa:

- ime tozdr oziroma DSSS,
- višino zaprošenega posojila,
- navedbo primerov, ki so osnova za vlaganje prošenj,
- obrazložitev, kaj bi prosilec rešil z odobrenim posojilom,
- druga pomembna dejstva, ki bodo prispevala k boljši oceni razmer in k pravilnejši odločitvi odbora.

Vlogo za dodelitev stanovanjskega posojila iz združenih sredstev pripravijo strokovne službe tozdov oziroma DSSS v sodelovanju s komisijo za družbeni standard tozdov oziroma DSSS, ki poda predlog delavskemu svetu tozdr oziroma DSSS, ki sprejme dokončen sklep o tem, kakšna naj bo vloga za dodelitev stanovanjskega posojila iz združenih sredstev.

Odbor je sklenil, da bodo imeli prednost pri reševanju vlog na natečaju težji primeri in tisti tozdr oziroma DSSS, ki bi sredstva vezali pri banki.

Vloge, ki bodo utemeljene na osnovi 3. in 4. točke 5. člena sporazuma, morajo vsebovati celovito analizo stanovanjske problematike v tozdr oziroma DSSS za preteklo in za tekoče srednjeročno obdobje.

Pravočasno prispel vlog bo obravnaval odbor in na njihovi podlagi ter na podlagi lastnih ugotovitev razdelil natečajna sredstva, o čemer bo obvestil vse DS tozdov oziroma DSSS.

Na podlagi dokončnega sklepa bo sklenjena ustreznna posojilna pogodba.

Predsednik odbora:
SLAVICA PUTRIH

naš 9. ex tempore

Letošnjega Labodovega ex-tempora se je udeležilo 59 avtorjev, ki je skupno oddalo 130. del. Strokovna žirija — dr. Milček Komelj, dr. Cene Avguštin in akademski slikar Toni Biloslav — je menila, da je kvaliteta raven zelo zrastle in da predstavlja Labodov ex-tempore enega najboljših v našem prostoru. Letos smo imeli tudi tri goste iz Italije, kar pomeni, da naša prireditve počasi prestrača v menarodno. Organizatorje tudi velja pohvaliti, še posebno, ker je zahtevala priprava tega ex-tempora še več dela kot doslej. Širše je bila vodena akcija za pridobitev čim večjega števila dobrih slikarjev, k čemer je pripomoglo dejstvo, da smo razstavo najprej postavili v Dolenjski galeriji.

Žirija je menila, da je glede na dokajšnjo usklajenost boljših del upravičeno povečati število diplom, in sicer s predvidenih 5 na 7.

Prejeli so jih: Janko Orač, Miran Hočvar, Piero Conestabo, Metka Vovk-Mausser, Karel Kuhar, Stane Petrovič in Roberto Faganelli.

Pet odkupnih nagrad so prejeli: Marino Casseti, Matjaž Mauser, Robert Lazar, Jože Kumer in Zlatko Gmezad.

Za najboljša dela je bila žirija takoj enotna: Prva nagrada gre Veljku Tomanu, druga Vidi Slivnikar in tretja Jožetu Kotarju.

Povedati tudi velja, da je žirija pohvalila delo Danje Bajc in Ankice Černjule.

Mi pa izrecimo pohvalo in zahvalo tudi vsem tistim sodelavcem v tozdih, ki so žigosali podloge in slikarjem nudili kar največ informacij o tej naši prireditvi ter še posebno Marjanu Mazniku, ki je bil ob Jožetu Muhiču duša prireditve.

Otvoritve razstave se je udeležilo veliko ljubiteljev likovne umetnosti.

Veljko Toman (levo) je prejel prvo nagrado letošnjega ex-tempora za delo Pogled na Krko, Jože Kotar (desno) pa tretjo nagrado. Oba letošnja nagrajenca sta zvesta udeleženca Labodovih ex-temporov.

Med letošnjimi slikarji so bili tudi trije iz Italije. Na posnetku podeljuje naš glavni direktor odkupno nagrado Mariu Cassettiniju.

Letošnjo žirijo so sestavljali: dr. Milček Komelj, dr. Cene Avguštin in akademski slikar ter galerist Toni Biloslav, ki je bil tudi predsednik žirije (na posnetku). S svojim izbranim nastopom je otvoritev popes-tril Dolenjski oktet.

Letošnja zaključna prireditve 9. ex-tempora je bila v Dolenjski galeriji. Od tu se bo razstava preselila v Labod.

spremembe predpisov na stanovanjskem področju

Že od začetka leta 1986 smo imeli v razpravi poročilo o stanovanjskem gospodarstvu, ki so ga obravnavali vsi pristojni organi in skupnosti, nazadnje tudi skupščina SRS. Na osnovi sklepov skupščine SRS je IS SRS pripravil spremembo dveh zakonov, in sicer zakona o stanovanjskem gospodarstvu in zakona o stanovanjskih razmerjih. Že dalj časa je bil v obravnavi osnutek družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SRS tako, da imamo sedaj že objavljen predlog družbenega dogovora. Vsi trije predpisi in akcijski program za uresničevanje stališč in sklepov skupščine SRS so objavljeni v Poročevalcu skupščine SFRJ in SRS št. 19 z dne 20. julija 1987. Poleg navedenega pa moramo navesti tudi spremembe s področja ČD za stanovanjske potrebe, ki ga prinaša novi zakon o celotnem prihodku in dohodku.

ZAKON O STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

Bistvena novost, ki jo prinašajo spremembe, so:

- poenostavljen sistem planiranja;
- solidarnostna stanovanja pri SSS se bodo ponovno dodeljevala samo začasno, tako da bodo delavci, ki ne bodo več upravičeni do njihove uporabe morali stanovanje izprazniti ali ga odkupiti;
- sredstva v višini 1,2 od BOD, ki jih sedaj združujemo (1,180% za vzajemnost v občini in 0,020% za vzajemnost v SRS), se z 31. 12. 1990 prenehajo združevati in bomo za ta delež povečali lastni delež; tako bomo v okviru 4,9% od BOD izločevali samo 1,1% za solidarnost v občini in

SRS, ostali 3,8 pa ostane, v tozdu oziroma DSSS (podatki veljajo za občino Novo mesto, ostali tozdi z manjšimi odstopanji);

— gospodarjenje s stanovanji naj bi se spremenilo tako, da bi zagotovili večji vpliv vlagateljev;

— uvaja se posebni institut komercialnih stanovanj, to je možnost začasnega najemanja stanovanja pod tržnimi pogoji. OZD, ki bi imele interes, bi zgradile stanovanja za začasno oddajo in tako angažirale svoje kapacitete in sredstva, druge OZD in posamezniki pa bi lahko začasno rešili določena stanovanjska vprašanja, ki sedaj ovirajo uspešnejše poslovanje.

ZAKON O STANOVANJSKIH RAZMERAH

S predlaganimi spremembami naj bi se zagotovilo smotnejšo uporabo stanovanj v družbeni lastnini, večjo racionalnost pri njihovi uporabi ter večjo vlogo stanodajalcev in večjo motiviranost za pridobivanje stanovanj v družbeni lastnini.

Bistvene spremembe so:

— odpoved stanovanjskega razmerja delavcu, ki nima 10 let delovne dobe, od tega 5 let pri stanodajalcu, se spremeni na 15 let delovne dobe in najmanj 10 let pri stanodajalcu (lahko se določi tudi 15 let);

— spremeni se tudi 60. člen, ker je možno odpovedati stanovanjsko razmerje imetniku stanovanjske pravice, ki zgradi stanovanjsko hišo ali stanovanje, ki je primerno za njegove potrebe;

— več drugih manjših sprememb zakona, katerih izvajanje je v praksi povzročalo težave, ne pomenijo pa bistvenih novosti za OZD.

DRUŽBENI DOGOVOR

Največ novosti na področju stanovanjske problematike prinaša novi družbeni dogovor, saj je glede na stanja iz leta 1981 skoraj v celoti prenovljen. Omenimo le nekaj členov:

— 4. člen — da bomo ohranjali realne vrednosti stanovanjskih sredstev,

— 5. člen — da bomo združevali vsa stanovanjska sredstva pri pristojni samoupravni stanovanjski skupnosti,

— 11. člen — spreminjajo se stanovanjski standardi, in sicer:

m² stanovanjske površine
na člana družine

št. družinskih članov	1	2	3	4	5	več
— sedaj veljavno:	32	45	58	70	do 15 m ²	na člana
— predlagana sprememba	30	44	62	74	do 82 ali do 15	na člana

— 13. člen — da se lastna udeležba plača pred vselitvijo v stanovanje, vrne pa po obrestni meri, ki velja za posojila.

Med kriteriji za dodeljevanje kredita DO določa v 29. členu (osnove in merila za dodeljevanje posojil):

- stanovanjske razmere,
- socialni in materialni položaj delavca,
- delovno dobo,
- zdravstveno stanje delavca,

— namensko varčevanje

— udeležbo v NOV,

— skupno reševanje stanovanjskih vprašanj družinskih članov.

Do posojila pod ugodnejšimi pogoji so upravičeni zlasti:

- občani, ki prvič rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje,
- mladi delavci in družine,
- občani oziroma družine z večjim številom otrok,

— drugi delavci, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev posojil pod ugodnejšimi pogoji, določenimi s SSA SSS in OZD.

Za benificiranje obrestnih mer se lahko uporabi del sredstev solidarnosti SSS oziroma del sredstev sklada skupne porabe v OZD.

pripravil: F. Juršič

Toliko o novostih zaenkrat, v naslednji številki pa bomo predstavili tudi novosti, ki jih prinaša Zakon o celotnem prihodku in dohodku ter o naših, Labodovih, prizadevanjih pri reševanju stanovanjskih vprašanj.

zgori se tudi boljšim....

Iz Teleksa smo ponatisnili pogovor z našim glavnim direktorjem. Dobe sedno tako, kot je bil objavljen v tej reviji. Naknadno pa smo ugotovili grobo napako. Med drugim je naš direktor opozoril, da je rast novih konfekcijskih tovarn strahotna in s tem v zvezi, da je: »...vsa naša amortizacija doli...«. Seveda ne gre za amortizacijo, ampak za akumulacijo.

Zgori se tudi boljše, bi ob tem lahko rekli. Zgori se seveda napaka, toda ob razumevanju in treznem branju teksta ter ob poznavanju nastanka časopisa, revije itd., se jo sprejme z razumevanjem. Kar pa ne pomeni, da lahko napake kar tako dopuščamo. Zato ponovno stara modrosti: kdor dela, greši, kdor pa ne dela, tudi grešiti ne more....

USKLAJEVANJE

medletna uskladitev preživnin s povečanimi življenjskimi stroški

Odbor za razvojne in splošne zadeve skupščine skupnosti socialnega skrbstva Slovenije je na 11. seji dne 24. septembra 1987 sprejel priporočilo za medletno uskladitev preživnin s povečanimi življenjskimi stroški.

Občinske skupnosti socialnega skrbstva naj bi valorizirale preživnine s 1. novembrom 1987 s količnikom, ki je enak uradno ugotovljenemu odstotku zvišanja življenjskih stroškov v SRS v obdobju januar-avgust 1987 v primerjavi z letom 1986, kar znaša 85,4% oziroma s popravkom 85%.

Skupščine občinskih skupnosti socialnega skrbstva oziroma od skupščine pooblaščen organi so oziroma v kratkem bodo sprejeli na sejah sklep o odstotku povišanja preživnin, in sicer:

Preživnine določene ali dogovorjene do konca leta 1986, ki so bile s 1. marcem 1987 valorizirane, se s 1. novembrom 1987 povišajo za 85%.

Preživnine, ki so bile določene ali dogovorjene med letom 1987, se s 1. novembrom povišajo sorazmerno na čas, ko so bile določene, in sicer:

— preživnine določene do konca meseca januarja	85 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca februarja	76 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca marca	64 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca aprila	47 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca maja	39 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca junija	34 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca julija	22 odstotkov
za	
— preživnine določene do konca meseca avgusta	13 odstotkov
za	

JOLANDA ŠVENT, soc. delavka

V Libni dobro skrbijo za podmladek. Na posnetku so dekleta — pripravnice in nekaj tistih s priučevanja.

srečanje študentov v libni

V tozdu Libna smo organizirali 10. oktobra letos srečanje naših študentov, in sicer tistih, ki hodijo v 2., 3., ali 4. letnik srednjih šol. Kljub soboti, ki je tudi za naše šolarje težko pričakovana, saj so po večini v internatih in komaj čakajo, da pridejo domov, se je srečanja udeležila velika večina vabljenih (teh pa je bilo 25).

Svojo prsto soboto sta žrtvovali tudi tov. Dragica Nenadić in Silva Pezelj iz DSSS, ki sta študente pozdravili oziroma se z njimi pogovarjali. Študente je direktor tozda seznanil z razmerami v našem tozdu ter v delovni organizaciji, nato pa smo izvolili predsednika, namestnika in člana aktiva študentov. Čas smo namenili tudi vprašanju šolarjev in njihovim predlogom, nato pa smo naše goste povabili na ogled sosednje tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj. In nazadnje smo si ogledali tudi našo proizvodnjo.

Po uvodu direktorjeve tajnice in tov. Nenadićeve se je razvila živahna

razprava o pogojih šolanja, bivanja, cenah, učnih uspehih, o željah za nadaljnji študij in podobno.

Za predsednico aktiva študentov so izvolili SILVO VODOPIVEC, dijakinja 4. letnika ESS v Celju, za namestnico dijakinja sevniške tekstilne šole MARTINO ARH ter za člana aktiva dijaka iz STŠ v Ljubljani MARJANA VOLJČANKA. Imenovani so iz različnih šol in tako bodo lažje izbrali problematiko in želje študentov, ki so razkropljeni od Sevnice do Celja, Maribora in Ljubljane.

Med predlogi je bila sprejeta pobuda, da študenti sodelujejo na vsakoletnih razstavah ročnih del, ki jih Libna organizira ob prazniku delovne organizacije — 8. marcu.

Program srečanja je bil pester in obsežen. Udeleženci so izrazili željo, da bi se večkrat srečali, se seznanili med seboj in z nami.

Poslovna sekretarka
MARIJA ŠTAMPFELJ

BUCIKA

v ločni je prostora za vse

Vodja proizvodnje v Ločni opozarja na utesnjenost, pa so se kljub temu naselili v proizvodnji Ločne še dodatni uporabniki teh prostorov. To so lepo zalite miške in vesele mucke. Prava risanka v živo... Toda v našem primeru ne gre za lovenje enih in drugih, ampak za mirno sožitje. Miške so se naselile, kjer je kaj za pod zob. To pa je tudi v torbica (si predstavljate reakcijo lastnice torbice, v kateri se je grela miška?!). Mucam pa je všeč mehka tkanina. Za negodovanje zaposlenih v Ločni se ne zmenijo ne ene in ne druge.

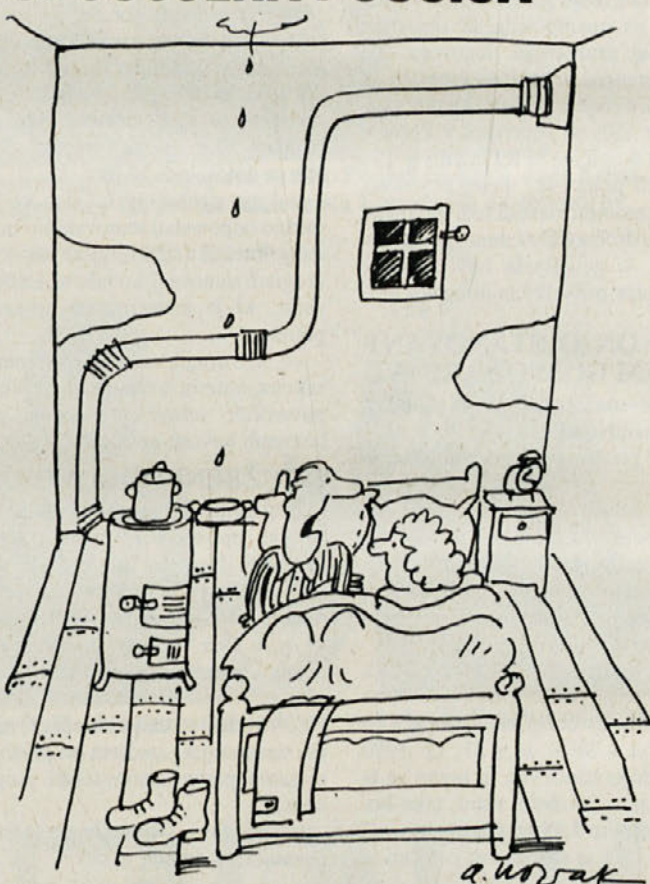
popravek

V 15. številki našega glasila predstavljamo možnosti interne hranilnice. Te so, kot je razvidno iz prispevkov, velike in vabljive. Na žalost pa je prišlo v sestavku Nekaj besed o naši hranilnici do treh zatipkanih napak. Popravljamo jih in prosimo za opravičilo:

V 6. odstavku drugega stolpca je prišlo do zamenjave besedice »ne« in »se«. Tako je v 5. vrstici tega odstavka pravilno besedilo:pa SE bodo gibale...

V nadaljevanju gre za »osebne« in ne »posebne« računalnike ter za določene »simulacije« in ne »stimulacije«. Majhna napaka, bi rekli, saj je samo en »t« odveč, pa vendar bistveno spremeni pomen.

SPOSOJENA PUŠČICA

— Le kam to pelje?! Zdaj so delavska stanovanja že tako draga, da si jih še vodilni ne morejo kupiti?!

Šopek modrosti

Če ne najdeš miru v sebi, ga zaman iščeš drugje.

Najboljši nasvet je izkušnja, ta pa — žal — vedno pride prepozno.

Ljudje smo si enaki po tem, kar kažemo, in različni po tem, kar skrivamo.

Kdor nima lastnega sijaja, ga tudi sij drugih ne bo osvetlil.